

Beslutningsforslag nr. B 50. Fremsat den 15. januar 2002 af Kristen Touborg (SF),
Margrete Auken (SF) og Aage Frandsen (SF)

Forslag til folketingsbeslutning

om ensartede regler for kommunernes inkassovirksomhed m.v.

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af indeværende folketingsår at fremsætte de nødvendige lovforslag og foretage de fornødne ændringer i administrative forskrifter med henblik på ensretning af reglerne for kommunernes inkassovirksomhed m.v. således, at der indføres:

- En fælles klageinstans for samtlige kommunale afgørelser om betalingsevnevurderinger i form af betalingsordninger og lønindeholdelser.

- Ens renteberegning for de fordringer mod borgere, som kommunerne inddriver – også skyldig A-skat og moms.
- Ens forældelsesregler for de fordringer mod borgere, som kommunerne inddriver.
- Indtrædelses- og modregningsret i overskydende skat for de fordringer mod borgere, som kommunerne inddriver.
- Ens regler om indeholdelse i løn m.v. for de fordringer mod borgere, som kommunerne inddriver.

Bemærkninger til forslaget

Kommunerne inddriver i dag en række restancer på statens vegne og opkræver og inddriver en række fordringer og restancer på egne vegne og i visse tilfælde også på privates vegne. Der kan eksempelvis være tale om tilgodehavender i forbindelse med kommunal elforsyning, børnepasning, administrativt ikendte bøder, private personers fordringer på underholdsbidrag m.v.

Ved opkrævning forstås udsendelse af opkrævninger m.v. og den efterfølgende kontrol med, at betaling finder sted. Ved inddrivelse forstås anvendelse af tvangsmidler og frivillige betalingsordninger over for borgerne med henblik på betaling af fordringen.

I de fleste af landets kommuner er opkrævnings- og inddrivelsesopgaven organiseret i en samlet funktion, en inkassofunktion, der typisk er etableret som en del af den økonomiske forvaltning.

Det er kommunalbestyrelsen, der er ansvarlig for opkrævningen og inddrivelsen med undtagelse af udlægsfunktionen. Efter skatteinddrivelsesloven foretages udlægsfunktionen af pantefogeder, der ansættes af kommunalbestyrelsen.

Kommunernes opkrævning og inddrivelse sker efter en række forskellige lovregler. Af disse love kan f.eks. nævnes lov om inddrivelse af underholdsbidrag m.v., lov om fremgangsmåden ved inddrivelse af skatter og afgifter m.v. og kildeskatteloven. Til de forskellige love er knyttet bekendtgørelser m.v., som er udstedt af ministerier, styrelser og tilhørende institutioner.

På en række områder er der uklarheder i opkrævnings- og inddrivelsesreglerne og manglende overensstemmelse mellem forskellige regelsæt. Samtidig er mange regelsæt kompliceret sammensat.

Sammenfattende kan man om opkrævningen og inddrivelsen sige, at den er meget uoverskuelig, idet den sker efter forskellig lovgivning, hvor inddrivelses-kridtene er vidt forskellige, og endelig er klagevejene vanskelige at overskue.

Det er således svært for både borgeren og myndighederne at finde ud af, hvordan inddrivelsen skal finde sted. Det betyder, at de administrative ressourcer ikke

anvendes effektivt. Hertil kommer ikke mindst risikoen for, at borgernes retssikkerhed tilsidesættes. Det udviklede klagesystem er desuden medvirkende til at udvikle forskellige standarder for, hvad det vil sige, at skyldneren skal efterlades, hvad der er nødvendigt til eget og familiens underhold.

Det rigtige vil derfor være at harmonisere disse inddrivelsesregler.

På denne baggrund foreslår SF for det første, at der oprettes en fælles klageinstans for samtlige klager over afgørelser om betalingsordninger, betalingsevnevurderinger og lønindeholdelser. Da en eventuel klage vedrører en retlig standard, foreslås, at klageinstansen fremover skal være fogedretterne.

Begrundelsen herfor er, at forslaget øger borgernes retssikkerhed i forhold til den nuværende ordning.

I dag kan afgørelser om inddrivelse af krav m.v. indbringes for de sociale nævn, told- og skatteregionerne og fogedretterne. Eksempelvis er told- og skattemyndighederne klageinstans i alle klagesager vedrørende lønindeholdelse for skatterestancer, de sociale nævn er klageinstans på det sociale område i relation til klager over betalingsevnevurderingen i forbindelse med lønindeholdelse, der foretages efter principperne i kildeskattelovens § 73. På bidragsområdet, hvor inddrivelse foretages med hjemmel i lov om inddrivelse af underholdsbidrag, kan en beslutning om lønindeholdelse indbringes for fogedretten. Hvilken myndighed, der er rette klageinstans, afhænger således af indsigelsens karakter. Det betyder, at nogle indsigelser skal indbringes for det administrative klagesystem, mens andre skal indbringes for fogedretten. Det udviklede klagesystem er medvirkende til at udvikle forskellige standarder for, hvad det vil sige, at skyldneren skal efterlades, hvad der er nødvendigt til eget og familiens underhold m.v.

Hertil kommer, at loven om kommunalt samarbejde om opkrævning og inddrivelse øger behovet for en fælles klageinstans.

For det andet foreslår SF, at rente- og gebyrreglerne (herunder procentsatserne) vedrørende de fordringer

F. t. beslutn. vedr. regler for kommunernes inkassovirksomhed m.v.

mod borgere, som kommunerne inddriver, gøres ensartede.

I dag opereres der med forskellige rentesatser m.v. for de fordringer mod borgere, som kommunerne inddriver. Renteloven, den kommunale gebyr- og rentelov, kildeskatteloven og en række andre love indeholder forskellige bestemmelser om, hvornår og hvordan renter ved forsinket betaling kan kræves.

Hertil kommer, at renteloven som udgangspunkt opererer med én rentesats, men krav af offentligretlig karakter falder uden for rentelovens anvendelsesområde.

Begrundelsen for SF's forslag er, at borgeren lettere vil kunne forstå systemet, hvis rente- og gebyrreglerne er ens for de krav mod borgere, som kommunerne inddriver.

For det tredje foreslår SF, at reglerne om forældelse af de krav mod borgere, som kommunerne inddriver, gøres ensartede. Det foreslås, at alle disse krav og ikke blot krav på skatter og afgifter af offentligretlig natur m.v. forældes efter reglerne i 1908-loven om forældelse af visse fordringer. Dvs. en forældelsesfrist på 5 år.

I dag er der ikke noget system i de særlige regler om forældelse af det offentliges krav mod borgerne. For eksempel kan det nævnes, at på socialområdet findes forskellige forældelsesregler alt afhængigt af, om der er tale om tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik (5 år) og retten til at indkræve bidrag efter børnetilskudsloven (20 år), mens andre love ikke indeholder regler om forældelse. Det kan f.eks. nævnes, at tilbagebetalingskrav efter service- og aktivlovene ikke forældes, men bortfalder efter 5 år, hvis visse betingelser er opfyldt.

Begrundelsen for forslaget er, at det kan virke stødende for retsfølelsen, at forældelsesreglerne vedrørende de krav mod borgere, som kommunerne inddriver, ikke er ensartede. Hertil kommer, at andre europæiske lande har ensartede forældelsesregler på dette område.

For det fjerde foreslår SF, at der skal være indtrædelses- og modregningsret i overskydende skat m.v. for alle de restancer, som kommunerne inddriver. Indtrædelses- og modregningsretten bør kunne anvendes over for alle lovbestemte offentlige udbetalinger, medmindre udbetalingen er undtaget fra kreditorfølgning. I dag virker det tilfældigt, hvilke love der er tillagt denne ret.

Baggrunden for forslaget er, at inddrivelse ved indtrædelse og modregning, herunder for kommunale rykkergebyrer m.v., i modsætning til udlæg ikke medfører væsentlige omkostninger for borgeren.

For det femte foreslår SF, at reglerne om indeholdelse i løn m.v. (herunder indeholdelsesprocenten) for de krav mod borgere, som kommunerne inddriver, gøres ensartede.

Udviklingen i restancerne til det offentlige har medført, at der er gennemført en række initiativer med henblik på effektivisering af inddrivelsen. Det gælder bl.a. muligheden for indeholdelse i løn, som nu omfatter stort set alle offentlige krav mod borgerne. Efter at lønindeholdelsesadgangen er udvidet, udsteder ikke alene kommunerne, men også politiembederne, told- og skatteregionerne, skifteretterne, SU-styrelsen og Finansstyrelsen pålæg om indeholdelse i løn. Hjemmelen til lønindeholdelse er indføjjet i hver enkelt af de love, som giver hjemmel til at opkræve den pågældende fordring, og udvidelsen af anvendelsesområdet er sket uden en samlet koordinering, herunder med hensyn til størrelsen af det beløb, som der kan foretages lønindeholdelse for.

Hertil kommer, at de enkelte restancer ikke har samme status i forbindelse med lønindeholdelse, f.eks. sker lønindeholdelse for skattekrav efter kildeskatteloven forud for lønindeholdelse for andre krav, herunder restancer for daginstitutionsplads, hvis samtidig indeholdelse ikke er mulig.

Efter SF's opfattelse skal lønindeholdelse for betalingskrav for institutionsplads altid kunne dækkes ved siden af andre offentlige krav, herunder skattekrav. I tilfælde af flere afgørelser om lønindeholdelse må dækningen ske i den rækkefølge, i hvilken Det Fælles Lønindeholdelsesregister har modtaget indberetning om afgørelserne, hvis samtidig indeholdelse ikke er mulig.

Baggrunden for forslaget er, at det kan være vanskeligt for borgeren at forstå, at der f.eks. ved skatte-restancer kan foretages lønindeholdelse med én procentsats, mens man opererer med en anden procentsats ved bidragsrestancer. Hertil kommer, at fripladsreglerne ved tildeling af daginstitutionspladser tager højde for borgerens økonomiske formåen, hvorfor dækningen ved lønindeholdelse for sådanne krav bør være den samme som dækningen for skattekrav.

Skriftlig fremsættelse

Kristen Touborg (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om ensartede regler for kommunernes inkassovirksomhed m.v. (Beslutningsforslag nr. B 50).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.